Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	NM-11C/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3523200956
Dátum vydania rozhodnutia:	07. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Andrea Fraňová
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2024:3523200956.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou Mgr. Andreou Fraňovou v sporovom konaní žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. B. D. XXX XX, E. XXX, zastúpeného JUDr. Petrom Martiškom, advokátom, IČO: 54 547 938, so sídlom Trenčín 911 01, Jilemnického 2, proti žalovanému Generali Česká pojišťovna, a.s., IČO: 45 272 956, so sídlom 110 00 Praha 1, Nové Město, Spálená 75/16, Česká republika, podnikajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky Generali Poisťovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, IČO: 54 228 573, so sídlom Bratislava – mestská časť Karlova Ves 841 04, Lamačská cesta 3/A, zastúpeného SHM PARTNERS s.r.o., advokátskou kanceláriou, IČO: 47 235 616, so sídlom Bratislava 821 08, Svätoplukova 28, o ochranu osobnosti s náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.000,00 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100,00 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom súdu prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 12.04.2023 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.000,00 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100,00 %.

2. Uviedol, že Trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 3T/70/2021 - 438 zo dňa 14.02.2022 bol obvinený F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. B. D. X (ďalej len ako „pôvodca škody“) uznaný vinným za spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví inému z nedbanlivosti závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona a za ublíženie na zdraví inému z nedbanlivosti porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na §138 písm. h) Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona. Obvinený „dňa 28.1.2021 v čase o 18:45 hod., ako vodič osobného motorového vozidla zn. Škoda Felícia, ev. č. G., viedol predmetné vozidlo medzi obcami H. C. a I. G. J., po ceste F. v smere od H., pričom v kilometri cesty 106,160 v dôsledku porušenia dôležitej povinnosti uloženej mu ako účastníkovi cestnej premávky a zároveň vodičovi uvedenej v § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, v § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov v nadväznosti na § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov tým, že neprispôsobil rýchlosť a spôsob jazdy svojím schopnostiam, poveternostným podmienkam

a stavu a povahe vozovky, v dôsledku čoho vo veľmi miernej ľavotočivej zákrute, na zasneženom povrchu vozovky, vozidlo prešlo do šmyku, následkom čoho obvinený stratil kontrolu nad jeho priamym smerovým vedením, čím prešlo do protismernej časti vozovky, kde čelne narazilo do oproti jazdiaceho nákladného motorového vozidla (kategória NI) Peugeot Partner, ev. č. G., ktoré viedol vodič K. C. ... vo vozidle Škoda Felícia, ev. č. G. došlo k zraneniam spolujazdca B. B. ... spolujazdca A. B., ktorý utrpel polytraumu, pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy s krvácaním pod tvrdú mozgovú blanu a pod pavúčnicu, hlavne v ľavej mozgovej hemisfére v oblasti tentória s parézou oko hybného nervu vpravo a tvárového nervu vpravo, zlomeninu nosových kostí zlomeninu II.-XII. rebra vpravo s pneumothoraxom a haemothoraxom vpravo, zlomeninu hrudnej kosti, zlomeninu priečnych výbežkov 1. - 3. driekového stavca vpravo, vykĺbenie ľavej stehennej kosti z bedrového kĺbu a zlomeninu hornej tretiny ľavej holennej kosti - píšťaly, ktoré zranenie je ťažkého charakteru so zranením životne dôležitého orgánu ľudského tela - pľúc, a došlo aj k ohrozeniu životne dôležitého orgánu ľudského tela - mozgu, pričom si vyžiadalo hospitalizáciu vo L. G. J. H. od 28.01.2021 do 25.02.2021 a liečenie po dobu 54 - 84 dní, počas ktorých bol závažným spôsobom obmedzený v bežnom spôsobe živote v zmysle fyzickej aktivity, manuálnej práce a činnosti vykonávanej hlavne v stoji, pohybe a chôdzi, tiež psychickej aktivity“. Obvinený bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, ktorý mu bol podmienečne odložený a bola mu určená skúšobná doba na 30 mesiacov, ako aj uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 18 mesiacov. Pasívna legitimácia žalovaného je založená na tom základe, že na vozidlo, ktoré riadil F. F. v čase dopravnej nehody, bolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie s Generali Poisťovňa, a.s., IČO: 35 709 332. Táto skutočnosť vyplýva zo záverov trestného konania, v ktorom žalobca vystupoval ako poškodený. Na preukázanie existencie povinného zmluvného poistenia vozidla žalobca navrhol pripojiť súdny spis Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom vedený pod sp. zn. 3T/70/2021 spolu s vyšetrovacím spisom, v ktorom sa budú nachádzať dôkazy (napr. záznam o nehode) o tom, že pôvodca škody F. F. (pôvodca zásahu do osobnostných práv žalobcu) mal uzavreté povinné zmluvné poistenie s Generali Poisťovňa, a. s., IČO: 35 709 332. Navyše žalobca má vedomosť, že Generali Poisťovňa, a. s. mu vyplatila tzv. bolestné a teda aj z toho vyvodzuje, že predmetné PZP bolo uzavreté s právnym predchodcom žalovaného. V danom prípade na účely tohto konania však nie je žalovaná Generali Poisťovňa, a.s., pretože dňa 11.11.2021 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Národnej banky Slovenska, ktorým udelila predchádzajúci súhlas v zmysle § 77 ods. 1 písm. c) zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov s predajom podniku a prevodom poistného a zaistného kmeňa spoločnosti Generali Poisťovňa, a. s. na spoločnosť Generali Česká pojišťovna a. s.. Dňa 17.12.2021 s účinnosťou od 19.12.2021 uzatvorila Generali Poisťovňa, a. s. so spoločnosťou Generali Česká pojišťovna a. s. zmluvu o predaji podniku, ktorej súčasťou bol prevod celého poistného kmeňa a celého zaistného kmeňa Generali Poisťovňa, ako aj všetkých pohľadávok a záväzkov Generali Poisťovňa a. s.. Generali Česká pojišťovna a. s. s účinnosťou od 19.12.2021 vstúpila do všetkých práv a povinností vyplývajúcich z poistných zmlúv spoločnosti Generali Poisťovňa, a. s.. Práva a povinnosti dotknuté predajom podniku Generali Poisťovňa, a. s. bude spoločnosť Generali Česká pojišťovna a. s. vykonávať prostredníctvom svojej organizačnej zložky zriadenej v Slovenskej republike zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I pod názvom Generali Poisťovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, IČO: 54 228 573, so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, oddiel: Po, vložka č.: 8774/B, organizačná zložka podniku zahraničnej osoby. V zmysle uvedeného sa podľa názoru žalobcu preniesla pasívna legitimácia na označeného žalovaného. Základ nároku žalobcu voči žalovanému ako poisťovni spojený so zodpovednosťou za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je daný, a to či už v komunitárnom práve (M. proti B.) alebo ústavnom práve (napr. I. ÚS/474/2016). V prospech pasívnej vecnej legitimácie žalovaného ako poisťovne sa vyslovil aj Ústavný súd SR uznesením zo dňa 11.10.2016, sp. zn.: III. ÚS 666/2016. Ústavný súd konštatoval, že pri výklade významu slova „škoda“ je potrebné skúmať nie len úmysel slovenského zákonodarcu, ale dôležitým je aj skúmanie úmyslu únijného zákonodarcu. Ústavný súd zdôraznil povinnosť súdov uplatňovať v rozhodovacej praxi eurokonformný výklad zákonov a preto sa stotožnil so súdmi nižšej inštancie v danom prípade, keď tieto súdy uplatnili extenzívny výklad pojmu „škoda“ tak, že do tohto pojmu subsumovali aj nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv pri dopravnej nehode. Na ochranu práv poškodeného - žalobcu svedčí pasívna legitimácia žalovanému, ktorý vstúpil do všetkých práv a povinností vyplývajúcich z poistných zmlúv spoločnosti Generali Poisťovňa, a.s., v ktorej mal pôvodca škody (vinník dopravnej nehody, ktorou bolo neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu ako poškodeného) uzatvorené povinné zmluvné poistenie. Na podporu svojich tvrdení žalobca poukázal na rozhodnutie najvyššej súdnej autority - NS SR, ktorý publikoval v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR č. 8/2018 ako judikát č. R 61/2018. NS SR v predmetnom judikáte riešil pasívnu vecnú legitimáciu poisťovne. NS SR jasne a presvedčivo judikoval, že „škodou pre účely zákona

č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.“ Najvyšší súd SR vyjadril názor, že pojem škoda, ako ho používa zákon o povinnom zmluvnom poistení treba vykladať extenzívne tak, že tento zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorá patrí pozostalým obete dopravnej nehody a preto zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkyne musí byť predmetom poistného krytia z povinného zmluvného poistenia. Ďalej k pasívnej vecnej legitimácii žalovaného uviedol, že v obdobných sporoch žalobcovia niekedy žalujú pôvodcu škody ako aj samotnú poisťovňu, s ktorou mal porušovať uzavreté povinné zmluvné poistenie, pričom takýto žalovaný v sporoch nevystupujú ako solidárni dlžníci, pretože ich záväzok plniť vyplýva pri každom z nich z iného právneho predpisu (v našom prípade u žalovaného ide o § 4 ods. 1, 2, § 15 zákona č. 381/2001 Z. z.). Nakoľko žalovaní majú postavenie samostatných spoločníkov v takýchto sporoch, nevzniká medzi nimi pasívna solidarita a je teda možné žalovať iba jedného z nich, pričom výber, ktorý to bude, je na žalobcovi (primerane napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/101/2022 zo dňa 29.11.2022, Rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 21C/19/2020 - 193 zo dňa 25.07.2022). Inak povedané, poškodený (žalobca) si môže priamo uplatňovať svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy buď voči osobe, ktorá škodu priamo spôsobila, alebo proti poisťovateľovi, s ktorým porušovateľ práva uzavrel poistnú zmluvu. Žalobca sa pre daný prípad rozhodol žalovať iba žalovaného, ktorý vstúpil do všetkých práv a povinností vyplývajúcich z poistných zmlúv spoločnosti Generali Poisťovňa, a.s., s ktorou bolo uzatvorené predmetné povinné zmluvné poistenie. V dôsledku dopravnej nehody spôsobenej pôvodcom škody - odsúdeným F. F., ktorý mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie s Generali Poisťovňa, a.s., do ktorej všetkých práv a povinností vyplývajúcich z poistných zmlúv vstúpil žalovaný, utrpel žalobca zranenia hlavy a mozgu, nosových kostí, rebier, hrudnej kosti, kosti z bedrového kĺbu a holennej kosti, čo je zranenie ťažkého charakteru so zranením životne dôležitého orgánu - pľúc a došlo aj k ohrozeniu životne dôležitého orgánu - mozgu. V súvislosti s týmito zraneniami bol žalobca nútený podstúpiť už 7 operácii, no zdravotné problémy a obmedzenia ako pozostatok z uvedených zranení napriek tomu dodnes pretrvávajú a žalobcu výrazným spôsobom obmedzujú v každodennom súkromnom a rodinnom živote. Žalobca je otcom 5 maloletých detí: N. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, G. B., nar. XX.XX.XXXX, J. B., nar. XX.XX.XXXX, a A. B., nar. XX.XX.XXXX. Predtým, ako žalobca utrpel zranenia v dôsledku dopravnej nehody, chodil s manželkou a deťmi pravidelne na výlety, opekačky, prechádzky, či sa kúpať. Kvôli barlám, bez ktorých sa dnes žalobca nevie sám pohybovať, nemôže ísť sám s deťmi ani na prechádzku, chytiť na prechádzke svoje deti za ruku alebo si zobrať na ruky najmladšieho syna. Ostatné aktivity, ktoré predtým žalobca so svojimi blízkymi rodinnými príslušníkmi spoločne robil, dnes už neprichádzajú do úvahy. Žalobca nedokáže ani sám bežne fungovať bez pomoci manželky a už vôbec jej nedokáže pomôcť so starostlivosťou o deti. Žalobca s rodinou bývajú v bytovke na 1. poschodí, čo spôsobuje taktiež obrovské problémy v každodennom fungovaní rodiny, vzhľadom na žalobcovo zdravotné odkázanie na barle. Jeho rodinný život bol teda zraneniami spôsobenými dopravnou nehodou hlboko zasiahnutý. Nedokáže byť pre svojich najbližších takou oporou, ako tomu bolo dovtedy, čo sa premieta do jeho psychickej sféry. Žalobca a jeho rodina sa stále z tohto zásahu nespamätali a ich aktivity v spoločenskom aj rodinnom živote sa dodnes nevrátili do obdobia pred dopravnou nehodou. Vzhľadom k tomu, že zranenia, ktoré žalobca utrpel, majú trvalé následky, nie je možné očakávať v budúcnosti ani nápravu a nejedná sa len o prechodný vplyv nehody na súkromný život žalobcu. Život rodiny, jej správanie a chod domácnosti sa zásadne a trvale zmenil, žalobca bol ochudobnený o spoločenský život, ktorý žil pred dopravnou nehodou a bola mu tak spôsobená aj citová ujma spočívajúca v nepríjemných pocitoch smútku a bezmocnosti. Navyše žalobca nemôže jeho rodine pomáhať ani finančne tak, ako tomu bolo pred zraneniami. Žalobca si ako poskytovateľ zváračských prác dokázal zarobiť niekedy aj sumu 1.900,00 Eur. V dôsledku aktuálneho zdravotného stavu žalobcu, resp. v dôsledku dopravnej nehody, je však dnes nepredstaviteľné, aby žalobca v tejto činnosti pokračoval. Z toho istého dôvodu nie je ani možné, aby si žalobca našiel prácu a je v tomto smere teda odkázaný na manželku. Jeho bezmocnosť v tomto smere a všeobecne nemožnosť podporovať svoju rodinu finančne, ho hlboko trápia a spôsobujú mu úzkosť. Obzvlášť ľúto mu je v období sviatkov, alebo narodenín maloletých detí, kedy bezprostredne pociťuje, že svojim deťom nemôže ani z finančnej stránky poskytnúť také dary či zabezpečiť ich potreby, ako by ich mohol zabezpečiť v prípade, kedy by k nehode nedošlo. Nemôže si dovoliť kúpiť svojím deťom to, čo by si priali, čo výrazne obmedzuje jeho osobný život aj po finančnej stránke a je to bezprostredne späté s nehodou a nemožnosťou pracovať a zarobiť peniaze pre rodinu tak, ako pred nešťastím. Žalobca sa od dopravnej nehody bojí chodiť autom a v dôsledku prežitého traumatického zážitku dochádza ku vzniku nepríjemných, negatívnych a úzkostných pocitov. Napriek viac ako 2 rokom, ktoré od nehody uplynuli, sa dodnes žalobca nevie zbaviť psychických

následkov, ktoré v ňom táto udalosť zanechala. Až do dnes sa v noci pravidelne budí na sny súvisiace s nehodou. Žalobca sa dostáva do úzkostných stavov dokonca aj pri jazde v autobuse. Musí pritom sedieť čo najviac vpredu, aby videl na cestu, inak prepadá veľkému stresu a úzkostiam. Obzvlášť panické stavy ho zasiahnu vždy, keď sedí na mieste spolujazdca a je potreba predísť vozidlo. Nemôže ani šoférovať, jednak z dôvodu jeho psychického bloku, jednak pre jeho zdravotný (fyzický) stav. Z vyjadrení žalobcu je nepochybné, že zraneniami, v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej pôvodcom škody porušením jeho povinností, došlo k výraznému zásahu do osobnostných práv žalobcu. Vzhľadom na vyššie uvedené máme za to, že v dôsledku dopravnej nehody z 28.01.2021 došlo jednoznačne k zásahu od osobnostného práva žalobcu tak, že bolo zasiahnuté do jeho súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie žalobcu o spoločenský a rodinný život pred nehodou, rovnako aj citová ujma sú nenapraviteľné. Táto udalosť sa negatívne prejavila na psychickom zdraví žalobcu, keďže ho hlboko trápi, že sa už viac nedokáže plne postarať o svojich najbližších, má psychický blok z jazdy v aute a opakovane zažíva stavy smútku, bezmocnosti a úzkosti. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vzhľadom na veľmi intenzívny zásah do súkromia žalobcu a spôsobenú citovú ujmu je požadovaný nárok žalobcu podľa nášho názoru dôvodný. Z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Zákon na určenie výšky náhrady nestanovuje žiadny „paušálny“ spôsob ako takúto výšku určiť. Je však potrebné prihliadať na viac-menej všetko, t. j. aby pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosťučinenia bolo možné v rámci voľnej úvahy súdu, ktorá práve na tomto mieste dostáva veľký priestor, a v súlade s princípom spravodlivosti pružne prihliadnuť na najrôznejšie momenty, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Miera ujmy v nemajetkovej sfére je do istej miery kvantifikovateľná, a to prostredníctvom významu zasiahnutej sféry osobnostných práv človeka v spojení s intenzitou prežívania takéhoto zásahu. V tomto smere je potrebné prihliadať najmä na tú skutočnosť, že preukázateľne došlo k vážnemu zásahu do žalobcovho osobnostného práva na zdravie, telesnú integritu a súkromie, keďže nehodou bolo zasiahnuté do jeho súkromné a rodinného života a tento zásah má trvalé a neodstrániteľné, fyzické aj psychické následky. Doterajšia rozhodovacia prax súdov jasne naznačuje, že každý prípad má svoje špecifiká a na základe toho súdy priznávajú žalobcom náhradu nemajetkovej ujmy v rôznych výškach. Napríklad Krajský súd Trnava, sp. zn. 24Co/75/2022, priznal žalobcovi len 2.000,00 Eur, keď zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava, ktorým bola žalobcovi priznaná suma 6.000,00 Eur. V tomto prípade sa však jednalo o menej závažný zásah do osobnostných práv. Zranenia, ktoré žalobca utrpel boli v tomto prípade len prechodné, bez trvalých následkov a v budúcnosti bol očakávaný návrat k plnohodnotnému životu. Bol preukázaný zásah do súkromného a rodinného života, ale v menšej intenzite ako v tomto prípade. Zásadný rozdiel spočíva najmä v tom, že zásah nebol trvalý. V našom prípade však žalobca utrpel zranenia, ktoré majú trvalé následky, v dôsledku čoho je aj zásah do jeho súkromného a rodinného života trvalý a neodstrániteľný. Možno zhrnúť, že žalobca stratil možnosť viesť bežný, každodenný život, tak ako tomu bolo pred nehodou, čo zasiahlo citovú sféru najmä žalobcu, ale aj celej jeho rodiny. V dôsledku zranení mu boli trvalo odopreté každodenné radosti rodinného života, ako aj možnosť podieľať sa rovným dielom s jeho manželkou na výchove a podpore ich spoločných detí. Pre žalobcu spôsobili zranenia z dopravnej nehody nenapraviteľný zásah do jeho života. Ako sme už uviedli, u žalobcu sa to veľmi negatívne prejavilo na jeho psychickom zdraví. Má problémy so spánkom, nočné mory súvisiace s nehodou a opakované stavy úzkosti, smútku a bezmocnosti. V tomto smere s prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti je žalobca je toho názoru, že v danom prípade nepostačuje len primerané zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto sa domáha práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 8 000 Eur.

3. Na preukázanie svojich tvrdení pripojil listinné dôkazy, a to kópiu Trestného rozkazu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 3T/70/2021 – 438 zo dňa 14. februára 2022, lekárske správy žalobcu.

4. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril. Navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že predmetná škodová udalosť bola žalovanému nahlásená dňa 22.02.2019. Žalovaný predmetnú škodovú udalosť zaregistroval pod č. XXXXXXXXXX. Žalovaný riadne škodovú udalosť zaevidoval a začal vykonávať úkony smerujúce k vyšetreniu škodovej udalosti v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. v platnom znení o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“) za účelom zistenia rozsahu

možnej povinnosti poskytnúť poistné plnenie, ak takýto nárok bude doložený a preukázaný príslušnými dokladmi. Dňa 14.06.2021 žalovaný poukázal žalobcovi zálohu poistného plnenia vo výške 10.000,00 Eur, dňa 19.11.2021 žalovaný poukázal žalobcovi náhradu za bolestné vo výške 12.937,00 Eur a dňa 07.07.2022 žalovaný poukázal žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 5.087,00 Eur. Z opatrnosti žalovaný vznáša námietku premlčania, nakoľko si žalobca uplatňuje nárok, ktorý môže byť v zmysle Občianskeho zákonníka premlčaný. Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, pričom v poznámke pod čiarou k ustanoveniu § 15 ods. 2 zákona o PZP sa uvádza, že na premlčanie nároku na náhradu škody sa v týchto prípadoch vzťahuje ust. § 106 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Samotná škodová udalosť, ktorou mala byť spôsobená škoda žalobcovi, sa stala dňa 28.01.2021. Z vyššie uvedené vyplýva, že právo na náhradu škody sa mohlo medzičasom premlčať. Žalobca si predmetnou žalobou uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za porušenie práva na ochranu osobnosti vo výške 8.000,00 Eur. Žalobca si uplatňuje nemajetkovú ujmu z nasledovného dôvodu: „Žalobca nedokáže ani sám bežne fungovať bez pomoci manželky a už vôbec jej nedokáže pomôcť so starostlivosťou o deti. Žalobca s rodinou bývajú v bytovke na 1. poschodí, čo spôsobuje taktiež obrovské problémy v každodennom fungovaní rodiny vzhľadom na žalobcovo zdravotné odkázanie na barle. Jeho rodinný život bol teda zraneniami spôsobenými dopravnou nehodou hlboko zasiahnutý. Nedokáže byť pre svojich najbližších takou oporou ako tomu bolo dovtedy, čo sa premieta do jeho psychickej sféry. Žalobca a jeho rodina sa stále z tohto zásahu nespamätali a ich aktivity v spoločenskom aj rodinnom živote sa dodnes nevrátili do obdobia pred dopravnou nehodou. Vzhľadom k tomu, že zranenia, ktoré žalobca utrpel majú trvalé následky, nie je možné očakávať v budúcnosti ani nápravu a nejedná sa len o prechodný vplyv nehody na súkromný život žalobcu. Život rodiny, jej správanie a chod domácnosti sa zásadne a trvale zmenil, žalobca bol ochudobnený o spoločenský život, ktorý žil pred dopravnou nehodou a bola mu tak spôsobená aj citová ujma spočívajúca v nepríjemných pocitoch smútku a bezmocnosti…“ Napriek vyššie uvedeným skutočnostiam si žalovaný dovoľuje vyjadriť sa aj k samotnej oprávnenosti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaný považuje predmetný nárok za nepreukázaný a neoprávnený. V predmetnom prípade si žalobca nemôže uplatňovať predmetný nárok formou nemajetkovej ujmy na základe ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. V zmysle právnej úpravy sa pri vzniknutých škodách na zdraví jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia na základe ust. § 444 Občianskeho zákonníka. Žalobca odôvodňuje uplatnený nárok v žalobe práve takými tvrdeniami, ktoré spĺňajú definíciu sťaženia spoločenského uplatnenia. Nároky súvisiace s tým, že bolo zasiahnuté do jeho zdravia a telesnej integrity sú pokryté ust. § 444 Občianskeho zákonníka a ustanoveniami zákona č. 437/2004 Z.z. o odškodňovaní bolestného a uplatnenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Rovnako nároky súvisiace so zásahom do súkromia, či do spoločenského a rodinného života, taktiež pokrýva zákon č. 437/2004 Z.z., pretože poskytuje náhradu pre obmedzené možnosti poškodeného nielen v živote, ale aj v spoločnosti. V nadväznosti si žalovaný dovoľuje poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 426/2014 – 31 zo dňa 13.04.2014, v ktorom súd vyslovil právny názor, že takéto ujmy sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a spoločnosti. Podľa názoru súdu vyššie citované ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. upravujú náhradu za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom, manželskom, ale napríklad aj v politickom či športovom živote. Pokrývajú podľa jeho názoru teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života, pri plnení jeho rôznych spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia. Súd v predmetnom rozhodnutí taktiež poukázal na inštitút mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, pričom v zmysle slovenskej právnej úpravy takéto zvýšenie prichádza do úvahy v takých prípadoch, kde paušalizovaná náhrada sťaženia spoločenského uplatnenia cez bodové ohodnotenie celkom zjavne neplní dostatočne satisfakčnú a reparačnú funkciu a je na mieste a v záujme spravodlivého usporiadania porušených vzťahov túto náhradu súdom zvýšiť. Rovnako žalovaný namieta aj výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, keďže žalobca neuvádza, z akých úvah pri jej určovaní vychádzal a len jednostranne určil jej výšku. Takto vyčíslená výška je nepreskúmateľná a ničím neodôvodnená.

5. K písomnému vyjadreniu pripojil listinné dôkazy, a to Informáciu o poskytnutí zálohy zo dňa 14.06.2021, Oznámenie o likvidácii poistnej udalosti zo dňa 19.11.2021, Oznámenie o likvidácii poistnej udalosti zo dňa 07.07.2022.

6. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného písomne prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril. V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania žalovaným poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/252/2021 zo dňa 31.03.2022, publikovaného v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pod č. 3/2022, v zmysle ktorého: „Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života zavinením dopravnej nehody (§ 13 ods. 2 OZ) je nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Podľa § 104 OZ pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.“ (Bod 25. odôvodnenia, ktorý sa modifikoval následne aj do právnej vety). Škodová udalosť nastala 28.01.2021, a teda premlčacia doba v súlade s vyššie uvedeným právnym názorom začala plynúť dňa 29.01.2022 a teda žalobca podal žalobu včas, ak by sa aj v danom prípade mala premlčacia doba posudzovať podľa § 104 OZ ako uvádza žalovaný. Žalobca je toho názoru, že v danom prípade sa naňho vzťahuje bežná trojročná premlčacia doba podľa § 101, ktorá začína plynúť rok po poistnej udalosti, a teda aj z tohto pohľadu podal žalobu včas. Žalovaný ďalej vo svojom vyjadrení cituje žalobcu a poukazuje na to, že citované ujmy sú hradené inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobca k skutkovým a právnym tvrdeniam uvádza, že žalovaný účelovo iba vytrhol časť jeho skutkových tvrdení (citované v písomnom vyjadrení žalovaného), pričom ďalej sa už nevyjadril k jeho ďalším skutkovým tvrdeniam (Kvôli barlám, bez ktorých sa dnes žalobca nevie sám pohybovať, nemôže ísť sám s deťmi ani na prechádzku, chytiť na prechádzke svoje deti za ruku alebo si zobrať na ruky najmladšieho syna. Ostatné aktivity, ktoré predtým žalobca so svojimi blízkymi rodinnými príslušníkmi spoločne robil, dnes už neprichádzajú do úvahy.... Navyše žalobca nemôže jeho rodine pomáhať ani finančne, tak ako tomu bolo pred zraneniami. Žalobca si ako poskytovateľ zváračských prác dokázal zarobiť niekedy aj sumu 1.900,00 Eur. V dôsledku aktuálneho zdravotného stavu žalobcu, resp. v dôsledku dopravnej nehody, je však dnes nepredstaviteľné, aby žalobca v tejto činnosti pokračoval. Z toho istého dôvodu nie je ani možné, aby si žalobca našiel prácu a je v tomto smere teda odkázaný na manželku. Jeho bezmocnosť v tomto smere a všeobecne nemožnosť podporovať svoju rodinu finančne, ho hlboko trápia a spôsobujú mu úzkosť. Obzvlášť ľúto mu je v období sviatkov, alebo narodenín maloletých detí, kedy bezprostredne pociťuje, že svojim deťom nemôže ani z finančnej stránky poskytnúť také dary, či zabezpečiť ich potreby, ako by ich mohol zabezpečiť v prípade, kedy by k nehode nedošlo. Nemôže si dovoliť kúpiť svojim deťom to, čo by si priali, čo výrazne obmedzuje jeho osobný život aj po finančnej stránke a je to bezprostredne späté s nehodou a nemožnosťou pracovať a zarobiť peniaze pre rodinu tak ako pred nešťastím....Žalobca sa od dopravnej nehody bojí chodiť autom a v dôsledku prežitého traumatického zážitku dochádza ku vzniku nepríjemných, negatívnych a úzkostných pocitov. Napriek viac ako 2 rokom, ktoré od nehody uplynuli, sa dodnes žalobca nevie zbaviť psychických následkov, ktoré v ňom táto udalosť zanechala. Až dodnes sa v noci pravidelne budí na sny súvisiace s nehodou. Žalobca sa dostáva do úzkostných stavov dokonca aj pri jazde v autobuse. Musí pritom sedieť čo najviac vpredu, aby videl na cestu, inak prepadá veľkému stresu a úzkostiam. Obzvlášť panické stavy ho zasiahnu vždy, keď sedí na mieste spolujazdca a je potreba predísť vozidlo. Nemôže ani šoférovať, jednak z dôvodu jeho psychického bloku, jednak pre jeho zdravotný (fyzický) stav.), tieto nepoprel, a preto s poukazom na § 151 ods. 1 CSP sa považujú za nesporné. Vyššie citované skutkové tvrdenia podľa názoru žalobcu odôvodňujú zásah do jeho osobnostných práv, najmä do jeho súkromného a rodinného života, pričom následky sú nezvrátiteľné. Okrem toho žalobca trvá na tom, že aj jeho ďalšie skutkové tvrdenia spochybnené žalovaným, odôvodňujú zásah do jeho osobnostných práv, a tieto nie sú „kryté“ inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia ako tvrdí žalovaný. Žalobca má za to, že zásah do osobnostných práv môže byť spôsobený aj živej – poškodenej osobe. Žalobca sa bližšie vyjadrí k zásahu do jeho osobnostných práv a s tým spojenej nemajetkovej ujmy vo svojej výpovedi v rámci jeho výsluchu na pojednávaní. Osobnostné práva a právo na ich ochranu predstavujú základné piliere súkromnoprávnej úpravy. Bez tohto práva by sa fyzická osoba nemohla stať plnohodnotným a rovnoprávnym subjektom súkromného práva. Ochrana osobnosti prislúcha každej fyzickej osobe bez ohľadu na pôvod, rasu, národnosť, sociálne postavenie atď. Predmetom ochrany je osobnosť človeka vo svojej celistvosti ako nehmotný statok, ktorý patrí konkrétnej fyzickej osobe. Právo na ochranu osobnosti je nescudziteľné a neprevoditeľné. Ochrana osobnosti našla svoje vyjadrenie nielen v ustanoveniach Občianskeho zákonníka, ale primárne v Ústave SR ako aj v medzinárodných dohodách, ktorými je Slovenská republika viazaná. Ide napríklad o Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd. Podľa ustálenej judikatúry objektívnym kritériom posúdenia dôvodnosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je zistenie, či by v konkrétnej situácii, za ktorej k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom na intenzitu, rozsah a trvanie ako závažnú pociťoval každý, kto by sa nachádzal na mieste a v postavení postihnutej osoby (uznesenie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 154/2011).

7. Žalovaný opätovne písomne reagoval na vyjadrenie žalobcu. Poukázal na dôvody uvedené v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 22.06.2023. Ďalej uviedol, že žalobcom uplatnené právo na náhradu nemajetkovej ujmy je duplicitné, pričom právo na náhradu nemajetkovej ujmy zaniklo už úhradou nárokov zo sťaženia spoločenského uplatnenia. V zmysle vyššie uvedeného preto žalovaný uvádza, že aj keby vzniklo akékoľvek právo na náhradu nemajetkovej ujmy (čo podľa názoru žalovaného nevzniklo), toto právo zaniklo už solúciou a to dňom úhrady nárokov z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/115/2019 zo dňa 23.4.2020, v ktorom súd vyslovil právny názor, že tieto ujmy sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a spoločnosti. Zákon č. 437/2004 Z. z. odškodňuje široké spektrum zásahov do života spôsobených, medzi inými aj trvalý zásah do psychiky poškodeného (napr. položka 254, 255 prílohy č. 1 k zákonu), ako aj obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví (§ 10 ods. Zákona) a aj prípady hodné mimoriadneho zreteľa (§ 5 ods. 5 zákona). Skutočnosť, že žalobkyňa si svoje nároky neuplatnila v rámci odškodnenia škody na zdraví, nemôže byť dôvodom pre domáhanie sa ich odškodnenia formou odškodnenia nemajetkovej ujmy. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že poškodený si nemôže nárok uplatňovať formou nemajetkovej ujmy a takéto ujmy sú kryté práve inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a v spoločnosti.

8. Súd na prejednanie sporu nariadil pojednávanie na deň 11.04.2024, na ktoré sa dostavil žalobca, nedostavil sa žalovaný. Svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a riadne. Súd pojednával v jeho neprítomnosti, vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to žaloby, vyjadrenia žalovaného a ďalších vyjadrení sporových strán, Trestného rozkazu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 3T/70/2021 – 438 zo dňa 14. februára 2022, Informácie o poskytnutí zálohy zo dňa 14.06.2021, Oznámenia o likvidácii poistnej udalosti zo dňa 19.11.2021, Oznámenia o likvidácii poistnej udalosti zo dňa 07.07.2022, výsluchom žalobcu a ďalších listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou obsahu spisu. Ďalšie pojednávanie súd nariadil na deň 07.05.2024, na ktoré sa dostavili predvolané sporové strany, súd doplnil dokazovanie oboznámením vyjadrenia žalovaného, výsluchom manželky žalobcu, maloletého N. B., a zistil nasledujúci skutkový a právny stav:

9. Trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 3T/70/2021 - 438 zo dňa 14.02.2022, právoplatným a vykonateľným dňa 15.03.2022 bol obvinený F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. B. D. X, uznaný vinným, že dňa 28.01.2021 v čase o 18:45 hod., ako vodič osobného motorového vozidla zn. Škoda Felícia, ev. č. G., viedol predmetné vozidlo medzi obcami H. C. a I. G. J., po ceste F. v smere od H., pričom v kilometri cesty 106,160 v dôsledku porušenia dôležitej povinnosti uloženej mu ako účastníkovi cestnej premávky a zároveň vodičovi uvedenej v § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, v § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov v nadväznosti na § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov tým, že neprispôsobil rýchlosť a spôsob jazdy svojim schopnostiam, poveternostným podmienkam a stavu a povahe vozovky, v dôsledku čoho vo veľmi miernej ľavotočivej zákrute, na zasneženom povrchu vozovky, vozidlo prešlo do šmyku, následkom čoho obvinený stratil kontrolu nad jeho priamym smerovým vedením, čím prešlo do protismernej časti vozovky, kde čelne narazilo do oproti jazdiaceho nákladného motorového vozidla (kategória NI) Peugeot Partner, ev. č. G., ktoré viedol vodič K. C., ktorý v dôsledku tejto zrážky utrpel trieštivú zlomeninu jabĺčka kolena vpravo s posunom, ktoré zranenie si vyžiadalo hospitalizáciou v G. O. P., G. B. od 28.01.2021 do 01.02.2021 a následne z dôvodu naloženej ortézy na pravej dolnej končatine bol do 18.03.2021 obmedzený v bežnom spôsobe života v zmysle mobility, čiastočne v celkovej hygiene, príprave a zaobstaraní si stravy, spolujazdkyňa K. C. - Q. D. utrpela pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy, ľahšieho charakteru bez prejavov vegetatívnej symptomatológie, tržné zmliaždenú ranu na tvári vľavo, pomliaždenie mäkkých tkanív ľavej strany hrudníka, bez úrazových zmien na kostnom skelete a pomliaždenie mäkkých tkanív pravého predkolenia s odreninami kože, ktoré zranenie si vyžiadalo lekárske ošetrenie a vyšetrenie vo L. G. J. H. a následné liečenie po dobu 10-14 dní, počas ktorých bola obmedzená v bežnom spôsobe života v zmysle fyzickej aktivity, manuálnej práce a činnosti, pohybu a chôdze, vo vozidle Škoda Felícia, ev. č. G. došlo k zraneniu spolujazdca B. B., ktorý utrpel polytraumu, pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy s parézou oko hybného nervu vpravo, pomliaždenie pľúc bez známok pneumothoraxu a haernothoraxu, zlomeninu III.-VII. rebra vľavo, pomliaždenie mäkkých tkanív

brucha, vykĺbenie ľavej stehennej kosti z bedrového kĺbu s odlomením časti hlavice stehennej kosti, ktoré zranenie je ťažkého charakteru so zranením životne dôležitého orgánu ľudského tela - pľúc, pričom si vyžiadalo hospitalizáciu vo L. G. J. H. od 28.01.2021 do 03.02.2021 a liečenie po dobu 54 - 84 dní, počas ktorých bol závažným spôsobom obmedzený v bežnom spôsobe živote v zmysle fyzickej aktivity, manuálnej práce a činnosti vykonávanej v stoji, pohybe a chôdzi, tiež psychickej aktivity - zapájania zmyslových orgánov - zraku do činnosti, spolujazdca A. B., ktorý utrpel polytraumu, pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy s krvácaním pod tvrdú mozgovú blanu a pod pavúčnicu, hlavne v ľavej mozgovej hemisfére v oblasti tentória s parézou oko hybného nervu vpravo a tvárového nervu vpravo, zlomeninu nosových kostí zlomeninu II.-XII. rebra vpravo s pneumothoraxom a haemothoraxom vpravo, zlomeninu hrudnej kosti, zlomeninu priečnych výbežkov 1.-3. driekového stavca vpravo, vykĺbenie ľavej stehennej kosti z bedrového kĺbu a zlomeninu hornej tretiny ľavej holennej kosti - píšťaly, ktoré zranenie je ťažkého charakteru so zranením životne dôležitého orgánu ľudského tela - pľúc, a došlo aj k ohrozeniu životne dôležitého orgánu ľudského tela - mozgu, pričom si vyžiadalo hospitalizáciu vo L. G. J. H. od 28.01.2021 do 25.02.2021 a liečenie po dobu 54 - 84 dní, počas ktorých bol závažným spôsobom obmedzený v bežnom spôsobe živote v zmysle fyzickej aktivity, manuálnej práce a činnosti vykonávanej hlavne v stoj i, pohybe a chôdzi, tiež psychickej aktivity a spolujazdca R. C., ktorý utrpel otras mozgu ľahkého charakteru, zlomeninu spánkovej kosti vľavo, tržné zmliaždenú ranu v čelovo spánkovej oblasti, zlomeninu 3. driekového stavca, trieštivého charakteru so zúžením miechového kanála a nervových otvorov, odreniny a povrchové rany v oblasti pravého predkolenia, s pomliaždením mäkkých tkanív predkolenia, ktoré zranenie je ťažkého charakteru, pričom si vyžiadalo hospitalizáciu vo L. G. J. H. od 28.01.2021 do 10.02.2021 a liečenie po dobu 84 - 112 dní, počas ktorých bol závažným spôsobom obmedzený v bežnom spôsobe živote v zmysle fyzickej aktivity, manuálnej práce a činnosti a tiež psychickej aktivity," teda inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona a inému z nedbanlivosti ublížil na zdraví tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, čím spáchal prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, za čo bol podmienečne odsúdený na 18 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 30 mesiacov s uložením trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 18 mesiacov. Žalobca ako poškodený spolu s ďalšími poškodenými boli odkázaní so svojím nárokom na náhradu škody na civilný proces.

10. Zo záverov znaleckého posudku č. 24/2021 vypracovaného Ing. Vojtechom Svetlíkom, znalcom z odboru Doprava cestná, pre účely trestného konania vyplýva, že technika jazdy vodiča F. F. bola nebezpečná a neoptimálna, že technickou príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy vodiča, ktorej hlavnými prvkami boli vytvorenie kolíznej situácie pre vodiča vozidla Peugeot Partner a znemožnenie vodičovi vozidla Peugeot Partner i pri správnej technike jazdy zabrániť vzniku dopravnej nehody (vodičovi vozidla Peugeot Partner vytvoril prekážku z technického hľadiska náhlu).

11. Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 3T/70/2021, z výsluchov svedkov poškodených, a to žalobcu – A. B., B. B., R. C., vyplýva, že počas jazdy, kedy došlo k dopravnej nehode, svedkovia vodičovi F. F. niekoľko krát dôrazne uviedli, aby neobiehal, že sa nemajú kam ponáhľať, čo vodič F. F. nerešpektoval a napriek zlým poveternostným podmienkam predbiehal pred ním idúce osobné motorové vozidlá.

12. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov MV SR na F. F. vyplýva, že za obdobie od 17.01.2017 do 23.08.2021 má evidovaných 6 priestupkov v doprave.

13. Žalobca pri výsluchu uviedol, že po dopravnej nehode sa úplne zmenil jeho život. Predtým chodil na futbal so svojimi XX O. XX- ročnými synmi; mladšej dcére, ktorá má X rokov sa nemôže venovať v tom zmysle, že s ňou nemôže chodiť na krúžky, chcela robiť aerobik, ktorý je Q. H., ale nemôže, lebo tam nemá kto s ňou chodiť, žena chodí do roboty. V dôsledku toho, že prestal chodiť so svojím synom na futbal, prestal hrať futbal aj jeho XX ročný syn. Jeho najmladší syn mal vtedy A. roky, kedy začal chodiť, žalobca bol bezmocný v tom, že sa mu nemôže venovať, chodiť s ním. Žalobcov brat chodí s deťmi na májovky, on sa len pozerá z okna. Keď sa vracajú, mu rozprávajú, čo tam bolo, čo zažili. Pred nehodou tiež chodieval s deťmi na motokros, kedy aj on jazdieval s deťmi na motorkách, teraz už nemôže. Potom sa aj deti prestali venovať motorkám. So synmi tiež chodieval hrávať futbal, za mladších aj za starších žiakov sa organizovali turnaje, deti proti rodičom. Okrem toho, že manželka prebaľovala ich najmladšieho syna, prebaľovala aj žalobcu ležiaceho na posteli. Jeho manželka pracuje v zdravotníctve pre seniorov

v C. B. D.. Nemôže chodiť s X - ročným synom po lekároch, na očkovania, nakoľko ho v tom obmedzujú barle. Hoci by s barlami prešiel, avšak nemôže syna chytiť za ruku. Musí s ním chodiť manželka. Sú to pre neho také chvíle, ktoré nikto nepochopí. To sú také chvíle preňho, ktoré nikto nepochopí. Keď bol doma s najmladším synom, lebo syn nechodil do škôlky, škôlky v C. B. D. boli v tom čase plné a aj ich poprosil personál, či si nechajú rodičia syna doma, keďže otec bol doma, nemohol pre svoje zdravotné problémy pustiť syna von. Ale musel počkať, až kým príde jeho manželka domov, čo bolo o 14:30 hodine, kedy ona syna zobrala von. Vtedy bývali v bytovke. Teraz bývajú v rodinnom dome v C. B. D., S. M.. V tomto rodinnom dome bývala svokra, ktorá pred tromi mesiacmi zomrela na rakovinu, preto sa tam aj sťahovali. Na otázku prvého mesiaca po nehode uviedol, že toto obdobie strávil v nemocnici, kde len ležal na chrbte na posteli, mal panvu po operácii, tiež koleno, na nohe mal závažie, ktoré bolo prevesené cez posteľ, nemohol sa ani otočiť na jednu, či druhú stranu. Na JIS – ke v R., ležal od 28.01.2021 do 24.02.2021 s tým, že ho medzičasom prevážali na operácie do H., kde podstúpil asi 3 operácie. Všetky prevozy boli neskutočne bolestivé. Keď ho po 7 dňoch po dopravnej nehode prebrali, volali z nemocnice jeho manželku, ktorú ku nemu pustili na pol hodinu, vtedy si manželku pamätal, ale keď mu manželka spomínala najmladšieho syna, tohto si nepamätal. Na JIS – ke nemal ani mobil, nemal sa ako informovať o rodine, informácie mu sprostredkovával občas primár. Počas jeho hospitalizácie bol v nemocnici Covid, ktorý dostal. No koronné oddelenie bolo plné, a pretože mal kam ísť, pustili ho do domáceho liečenia. Na otázku prežívania cesty autom a autobusom po dopravnej nehode uviedol, že keď ide autobusom, sadne si za vodiča, keď ale nevidí na cestu, musí sa postaviť do uličky, aby videl na cestu, či je tam vidno. Počas dopravnej nehody snežilo, videli na cestu 1,5 metra pred seba. Preto teraz potrebuje mať pocit, že je cesta voľná a nič tam nie je. Toto ho cestou autobusom obmedzuje. Polroka po nehode si nič nepamätal. Až po polroku si na to všetko začal spomínať, začali sa mu vracať späť spomienky. Keď cestuje autom, musí sa držať. Teraz ale málo cestuje, väčšinou je stále doma. Svokor, keď ho občas zoberie autom (bol prítomný v aute počas dopravnej nehody), vtedy sa v aute drží, sedí vpredu, nemôže si sadnúť dozadu, lebo potrebuje vidieť na cestu. Keď potrebuje svokor obiehať alebo ísť rýchlejšie, vždy sa naňho pozrie a vidí, že má strach. Preto radšej idú celú cestu, či už za kamiónom alebo autobusom, kvôli nemu neobieha. Na otázku, kam chodievali s rodinou, uviedol, že na výlety, na S. M., boli tam každú chvíľu, tiež chodili na H. M., do H. napr. na pizzu. Často chodievali na T., odkiaľ pochádza jeho manželka. V C. B. D. mali chatu, ktorú bol nútený predať, lebo tam prestali chodiť. Za vzdialenejšou rodinou nechodieva, všetko to skončilo. Bratranci ho prídu pozrieť alebo spolu telefonujú. Prednedávnom boli 2 svadby na T., na tieto s rodinou nešli, len by tam sedel, nemal by tam čo robiť. Keď majú deti sviatok, urobia im oslavu doma. Teraz bude mať 40 - ku, chcel by aj urobiť nejakú oslavu, ale s manželkou ešte nevedia, nechce sa mu tam sedieť, nemá na to náladu. Nedávno bol na pohrebe B. B., bratrancovi. No keď sa niekam vyberie, potom ma opuchnuté koleno, večer nemôže spávať, má bolesti, potom týždeň leží v posteli. Na otázku, ako sa zmenil intímny sexuálny život, uviedol, že tento pomaly skončil, pánev ani koleno mu to nedovolí. Keby nemal takú manželku akú má, ktorá sa oňho stará, aj o jeho deti, takú obetavú, iná by ho už dávno nechala. Na otázku, aká je prognóza ohľadne jeho zdravotného stavu do budúcnosti, uviedol, že ho teraz čaká operácie bedrového kĺbu, nakoľko pri dopravnej nehode bol tento odlúpený. Operácia neprebehla skôr, nakoľko sa muselo čakať, aby sa pánev, ktorá bola operovaná zastabilizovala. Asi rok a pol dozadu sa mu vyšmykli barle, spadol a zlomil si stehennú kosť, bol operovaný, po operácii dostal infekciu. Tiež bol informovaný, že podkolenie, ktoré mal tiež operované a v tomto má železo, pričom koleno mu tlačí na železo, a preto mu koleno opúcha, sa bude uvažovať o tom, či sa prípadne nevyberie nejaké železo. Od panvy má zošrobovanú celú nohu až po spodok, okrem prstov. Na otázku, či užíval lieky po dopravnej nehode na psychiku, uviedol, že lieky na psychiku bezprostredne po nehode neužíval, nakoľko si začal spomínať až po polroku. Úzkosti prekonáva tak, že keď má zlý sen s útržkami nehody, že ide auto na nich a tento ho zobudí, ide na balkón, kde si zapáli. Mrzí ho tiež finančná situácia v ich domácnosti. Keď predtým zarábal, chodievali jeho deti napríklad stále do školy v prírode. Dalo by sa prispieť na jedno dieťa 150-200,00 Eur, ale keďže má viacej detí, nedá sa to finančne zvládnuť. Tiež nemôže kúpiť deťom telefón. Keď nemôže deťom dopriať, vtedy plače. S manželkou stále riešia, čo by mohol robiť v budúcnosti. Predtým pracoval ako automechanik, zámečník, zvárač. Rozmýšľa, že by robiť niečo v ich domácnosti, pričom by sedel, niečo by balil, nejaké baliace práce. Pred dopravnou nehodou nebol nikdy na úrade práce, vždy pracoval. V partnerskom vzťahu sa po dopravnej nehode často doma hádali, nakoľko okrem 5 detí a jeho, o ktorých sa manželka musela starať, sa manželka musela starať aj o chorú svokru. Bolo toho na ňu veľa, bol z toho nervózny. Manželka dňa 08.03.2023 nastúpila do práce, ale hádky medzi nimi aj kvôli jeho zdravotnému stavu naďalej sú. Manželke trvalo dlhšie, kým si našla prácu iba na rannú smenu. Pri prácach okolo rodinného domu ako aj na rodinnom dome mu pomáha brat, naposledy prerábali deťom detskú izbu a brat tam dával sadrokartón. Pred dopravnou nehodou sadili s manželkou zemiaky na pozemku s rozlohou 25 m x 115 m, aktuálne tento pozemok prenechal

poľovníkom. Okolo rodinného domu, kde mali záhradku, pestovali zeleninu, ovocie, teraz už nepestujú. Jeho pracovný deň vyzerá tak, že keď sa ráno zobudí o piatej, na čo je zvyknutý, keďže vstával o takom čase do práce, si dá kávu, pozerá televíziu do 10:30 hod. Vedy vstáva jeho syn, potom čaká so synom, kedy prídu ďalšie deti zo školy, niektoré chodievajú o 12,00 hodine, niektoré neskôr, porobí si so všetkými úlohu a čaká na manželku. Potom keď príde manželka, spoločne navaria, potom deti idú na dvor, oni si sadnú, či už na balkón alebo pod prístrešok. Cez víkend ho jeho brat niekedy vyvezie aj s deťmi džípom na majer. Keďže im v M. zrušili potraviny, manželka musí chodievať autobusom na nákupy do C. B. D.. Jeho manželka nemôže šoférovať kvôli epilepsii, užíva pravidelne vitamíny. Silný epileptický záchvat mala manželka naposledy asi 3 roka, po jeho dopravnej nehode.

14. Žalovaný k výsluchu žalobcu uviedol, že skutkové okolnosti uvádzané žalobcom počas jeho výsluchu sú okolnosťami, ktorými žalobca opisuje respektíve odôvodňuje obmedzenia v jeho súkromnom, rodinnom a pracovnom živote v období po úraze, respektíve v období po ukončení liečenia zranení utrpených pri úraze. Z uvedeného je jednoznačné, že žalobca vo svojom výsluchu uvádzal výlučne okolnosti spôsobujúce žalobcovi obmedzenia v jeho spoločenskom uplatnení. Žalovaný v konaní poukázal na judikatúru súdov, v zmysle ktorých je ujma vzniknutá poškodenému v dôsledku obmedzení poškodeného v rôznych oblastiach spoločenského života (pracovná, rodinná, kultúrna, športová, politická...) je odškodňovaná prostredníctvom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia poškodeného a nie prostredníctvom náhrady nemajetkovej ujmy. Z uvedeného dôvodu nie je možné následne na základe rovnakých skutkových okolností poškodenému poskytnúť náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku obmedzení poškodeného v rôznych oblastiach spoločenského života (pracovná, rodinná, kultúrna, športová, politická...). V opačnom prípade by žalobcovi bola na základe rovnakých skutkových okolností poskytnutá duplicitne náhrada, a to jednak náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia a súčasne náhrada za vzniknutú nemajetkovú ujmu. V súvislosti s vyššie uvedeným žalovaný opätovne poukazuje na skutočnosť, že žalovaný ešte v čase pred podaním žalobného návrhu na súd poskytol žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 5.087,00 Eur. V prípade, ak by aj súd dospel k záveru o dôvodnosti právneho základu nároku žalobcu uplatneného žalobou, žalobcom uplatnený nárok je nedôvodný, pokiaľ ide o žalobcom uplatnenú výšku predmetného nároku, a to vzhľadom na neprimeranosť výšky uplatneného nároku žalobcu. Žalovaný nespochybňuje, že hodnota zdravia je nevyčísliteľná a peniazmi neoceniteľná. Avšak uvedená skutočnosť neznamená, že priznaná náhrada vzniknutej nemajetkovej ujmy nemá byť primeraná a zodpovedať súdom priznaným sumám náhrad nemajetkovej ujmy vzniknutej v obdobných prípadoch. Žalovaný nespochybňuje, že výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je výsledkom úvahy súdu po zvážení okolností daného prípadu, avšak súd by podľa názoru žalovaného mal pri rozhodovaní o výške primeranej náhrady ujmy vziať do úvahy aj rozhodnutia súdov v iných obdobných prípadoch. V súvislosti s vyššie uvedeným, v prípade preukázania právneho základu žalobcom uplatneného nároku je žalobcom požadovaná výška náhrady za vzniknutú nemajetkovú ujmu neprimerane vysoká.

15. Svedkyňa R. B., ktorá je manželkou žalobcu, pri výsluchu uviedla, že po úraze sa im veľmi zmenil život, manžel zostal nervózny, je prchký, hádajú sa. Nechodieva s nimi na výlety. Keď sú s deťmi, tak sú na dvore, kde si sadnú, no ani na dvore dlho neposedí, musí sa ísť prejsť s barlami. Hrával s deťmi futbal, s týmto skončil. Keď idú autom, musí sedieť vpredu. Väčšinou chodia autobusom, lebo musí vidieť dopredu, a to preto, lebo sa bojí. V podstate sú stále doma. Ide o každodenný stereotyp, buď ide do práce, alebo je doma. S rodinou sa nestretávajú často, za rodinou nechodia. Manželovi pomáhajú manželka aj deti do vane a aj z vane, aj s hygienou, na záchod. Drevo na zimu nakupujú nakálané, nemôžu si ho nachystať sami. Pokiaľ ide o intímny sexuálny život, tento sa zmenil, už ho nemajú skoro vôbec, bolí ho to, aj bedrový kĺb. Čo sa týka financií, pred nehodou bola na materskej dovolenke, manžel pekne zarábal. Potom musela ísť do práce. Pred dopravnou nehodou sa mali podstatne lepšie, mali aj nejaké úspory. Nakoľko ale manžel nerobil, museli siahnuť aj na úspory, musia zakupovať nachystané drevo, manžel predtým aj kálal, sama by to nezvládla. Manžel sa osobnostne zmenil, predtým si úplne rozumeli, občas sa pohádali, ale teraz sa hádajú stále, manžel je prchký, nervačí, že nemôže ísť s deckami a potom sa pohádajú medzi sebou. Čo sa týka starostlivosti o deti, s najmladším synom nemôže ísť na prechádzku, nakoľko má barle, keby mu maloletý niekde ušiel, ako by ho chytil. Tiež chodil s N. na futbal, na hríby, N. futbal manželovom úraze nechal. Manželove nálady riešia, keď sa pohádajú, manžel sa jej aj ospravedlní. Aj to chápe, lebo ide o stereotyp, robota, doma, robota, doma, na dvor. Pred dopravnou nehodou mala aj záhradu, kde pestovala zeleninu, po nehode už nesadí, nemá jej to kto obrábať.

16. Maloletý N. B., nar. XX.XX.XXXX, najmladší syn žalobcu, uviedol, že sa to po úraze tata všetko zmenilo. S tatom chodievali na výlety, na motorky, často bývali na výletoch, teraz je to nič, tato sedí len na dvore. Tato máva nálady, je uňho nervozita, keď má bolesti. Tatovi tiež pomáha z vane a do vane, pri obúvaní. Myslí si, že sa otec vtedy hanbí. Pred nehodou chodil na futbal, teraz už nechodí, chodieval tam s tatom. Prestal s futbalom, lebo ho tam nemal kto povzbudzovať, nebol tam nikto, kto by ho povzbudzoval. Myslí si, že otcovi najviac chýbajú stanovačky, keď chodievali na hríby, na výlety. V škole mu to vcelku ide, ale učil sa aj lepšie. U mamy je to úplná zmena. Videl ju plakať, keď otca doviezli z nemocnice. Rodičia sa hádajú častejšie ako predtým, otec máva bolesti, neposedí. Z rodiny im pomáhal tatov brat na dome, napr. keď maľoval izbu. Maloletý mame pomáha s drevom, poumývať riad, poutierať prach.

17. Právny zástupca žalobcu záverom uviedol, že sa v konaní podarilo preukázať skutočnosť, že po nehode žalobca stratil možnosť viesť bežný každodenný život tak, ako tomu bolo pred nehodou. V dôsledku nej mu boli pravdepodobne natrvalo odopreté každodenné radosti osobného a rodinného života. Táto nemožnosť viesť bežný život nevyhnutne súvisí so zraneniami žalobcu, za ktoré bol odškodnený náhradou za bolestné ako i za sťaženie spoločenského uplatnenia, avšak tieto náhrady nemôžu pokryť všetky nároky, ktoré vyplývajú žalobcovi. Nehoda vznikla v dôsledku protiprávneho konania osoby, ktorá bola zodpovedná za škody, ktorej nároky má kryť žalovaný. Dokazovanie sa snažili viesť najmä vo vzťahu k ich zmene v rodinnom a osobnom živote žalobcu s minimálnym poukazom na medicínsku otázku zranení. Podarilo sa preukázať to, že žalobca mal skutočne rád výlety do prírody, športovanie a najmä si zakladal na rodinnom živote a trávení času so svojimi maloletými deťmi, ktorých má 5. Pokiaľ ide o najmenšie deti, s týmito nemohol tráviť čas a venovať sa im osobne tak, ako by to chcel a tieto následky sú trvalé a neodstrániteľné, nedajú sa už vrátiť, z tohto dôvodu podával žalobca túto žalobu, pretože sa to týka zásahu do jeho súkromného ale aj citového života. Následkami nehody trpí nielen po fyzickej stránke ale z dlhodobého hľadiska aj po citovej stránke, a práve tento nárok má byť krytý nárokom, ktorý žaluje v tomto konaní. Je pravdou, že žalobcovi žalovaný nahradil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške približne 5.000,00 Eur, avšak táto výška podľa názoru žalobcu s ohľadom na následky, vek žalobcu a ostatné okolnosti, skutočne nemôže ani len v najmenšej časti nahradiť alebo zmierniť nejaké následky, ktoré sú nenapraviteľné. Ako sme preukázali, žalobca tesne pred nehodou dokázal mať príjem približne 1.900,00 Eur mesačne, ktorý už teraz nedokáže mať. Vzhľadom na jeho vek 39 rokov, kedy ho čakala väčšia časť ešte produktívneho života pred sebou sa žalobcovi zdá žalovaná suma náhrady nemajetkovej ujmy celkom jednoznačne primeraná. Žalobca je nenapraviteľne zasiahnutý do jeho nielen rodinného života ale aj intímneho života, navyše sa následky prejavujú aj v nezhodách a konfliktoch v jeho rodine. Žalobca celkom rezignoval na stretávanie sa so širšou rodinou. Nemôže vycestovať nikde ďalej, čím sú jeho vzťahy so širšou rodinou prerušené. Ďalšou okolnosťou, ktorá umocňuje ten nárok alebo odôvodňuje nárok je ten pretrvávajúci strach z cesty v dopravných prostriedkoch, ktorý sa nedá vyčísliť žiadnym bolestným, prípadne sťažením spoločenského uplatnenia, čo ale neznamená, že to nie je obmedzením práve vo forme nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o osobnosť žalobcu, výrazným spôsobom bola znížená dôstojnosť jeho života, tak ako popísal on sám ako aj svedkovia, kedy v prípade vykonávania bežnej hygieny, prípadne v starostlivosti o seba, je odkázaný na najbližšie osoby. Toto nepochybne výrazne znižuje dôstojnosť svojho prežívania a táto okolnosť sa nedala vyjadriť bodovým ohodnotením v prípade bolestného či sťažením spoločenského uplatnenia. Žalobca trávi drvivú časť svojho života doma, je vo svojom dome, kde nemôže nič sám urobiť, je odkázaný na pomoc iných, svojej rodiny a vyhliadky zlepšenia jeho zdravotného stavu nie sú priaznivé. Vzhľadom na uvedené má za to, že žalobca preukázal dôvodnosť svojho nároku v tomto konaní. Navrhol, aby súd rozhodol tak ako žaloba žiadal v žalobe.

18. Zástupca žalovaného záverom poukázal na skutočnosť, že predmetom dokazovania v tomto konaní, či už listinnými dôkazmi alebo vykonanými výsluchmi boli skutočnosti popisujúce rozsah obmedzení žalobcu v jeho osobnom živote, a to jednak v rodinnom ako aj spoločenskom. V súvislosti s tým žalovaný opätovne uviedol, že dôsledky obmedzení žalobcu v jeho osobnom živote boli základom pre poskytnutie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu, ktorá bola v celej výške žalobcovi uhradená pred začiatkom súdneho konania. Žalovaný v konaní poukazom na rozhodnutia všeobecných súdoch aj Ústavného súdu SR, ktoré zhodne dospeli k záveru, že v skutočnosti odôvodňujúce poskytnutie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nemôžu byť súčasne a duplicitne skutočnosťami odôvodňujúcimi poskytnutie nemajetkovej ujmy. Žalovaný v súvislosti so žalobcom uvádzanými psychickými dôsledkami jeho zdravotného stavu poukazuje na skutočnosť, že taktiež akékoľvek následky spočívajúce v zmene psychického stavu poškodeného, sú v celom rozsahu odškodňované prostredníctvom náhrady za

sťaženie spoločenského uplatnenia, pokiaľ sú tieto zmeny v psychickom stave zistené lekárom, pričom v takomto prípade sú ohodnotené v príslušnom posudku o sťažení spoločenského uplatnenia. Pokiaľ ide o argumentáciu zmenou finančných zárobkov žalobcu, tieto v skutočnosti už vôbec nemôže odôvodňovať vznik nemajetkovej ujmy žalobcu, pretože môžu byť výlučne predmetom poskytovania náhrady škody formou náhrady straty na zárobku. Z uvedených dôvodov žalovaný je toho názoru, že v konaní vykonaným dokazovaním neboli preukázané žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali vznik nemajetkovej ujmy žalobcu v súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou a z uvedeného dôvodu je nárok uplatnený žalobou nedôvodný. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol súdu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

19. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

20. Podľa § 13 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. Podľa § 4 ods. 1 z.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

22. Podľa § 4 ods. 2 z.č. 381/2001 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

23. Podľa § 4 ods. 4 z.č. 381/2001 Z.z., poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 7 ods. 1 z.č. 381/2001 Z.z., limit poistného plnenia je najvyššia hranica poistného plnenia poisťovateľa pri jednej škodovej udalosti. Limity poistného plnenia musia byť uvedené v poistnej zmluve.

25. Podľa § 7 ods. 2 z.č. 381/2001 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, limit poistného plnenia z jednej škodovej udalosti musí byť najmenej
a) 5 240 000 Eur za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. a) a náklady podľa § 4 ods. 3 bez ohľadu na počet zranených alebo usmrtených,
b) 1 050 000 Eur za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. b) až d) bez ohľadu na počet poškodených.

26. Podľa § 7 ods. 3 z.č. 381/2001 Z.z., ak je súčet nárokov viacerých poškodených vyšší ako limit poistného plnenia podľa odseku 2 písm. a) alebo písm. b) alebo poistnej zmluvy, poistné plnenie sa každému z nich znižuje v pomere limitu poistného plnenia k súčtu nárokov všetkých poškodených.

27. Podľa § 15 ods. 1 z.č. 381/2001 Z.z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi 20) a je povinný tento nárok preukázať.

28. V predmetnej veci sa žalobca proti žalovanému domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 8.000,00 Eur, nakoľko v dôsledku dopravnej nehody došlo k zásahu do osobnostného práva žalobcu tak, že bolo zasiahnuté do jeho súkromného, rodinného, citového života, výrazne bola znížená jeho dôstojnosť, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné.

29. V zmysle ust. § 11 Občianskeho zákonníka, ochrana práva na súkromie zahŕňa širokú ochranu intímnej sféry, vnútorného myšlienkového, či citového života človeka, jeho život v súkromní, v rodine, či už blízkej alebo vzdialenejšej rodine, vo vzťahu k inej osobe, s ktorou je v úzkom citovom, priateľskom alebo obdobnom vzťahu. Svojím spôsobom ide o základné osobnostné právo bezprostredne sa dotýkajúce vnútornej, intímnej sféry fyzickej osoby. Všeobecnou podmienkou uplatnenia ochrany podľa tohto ustanovenia je, že ide o závažnejší zásah do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktorý je objektívne spôsobilý fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti. Poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba) sleduje priznanie satisfakcie občanovi, ktorého osobnostné právo bolo porušené, a to so zreteľom na to, že zásah zvyčajne nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu, pričom podmienkou priznania satisfakcie v peniazoch je nemajetková ujma, ktorá v značnej miere znížila dôstojnosť občana.

30. Náhradu nemajetkovej ujmy si žalobca uplatňuje proti žalovanému titulom poistného plnenia vyplývajúceho zo zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla F. F., ktorý ako vodič osobného motorového vozidla zapríčinil dopravnú nehodu, za čo bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Nové mesto nad Váhom č.k. 3T/70/2021 – 438 zo dňa 14.02.2022, právoplatným a vykonateľným dňa 15.03.2022. Odsúdený F. F. mal v čase dopravnej nehody svoje osobné motorové vozidlo povinne zmluvne poistné u právneho predchodcu žalovaného (ďalej len „poistenec žalovaného“).

31. Z ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. vyplýva, že poistený z poistenia zodpovednosti má právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody, vrátane náhrady nemajetkovej ujmy (R 61/2018) a v zmysle § 15 ods. 1 citovaného zákona bol žalobca oprávnený ako poškodený uplatniť si v predmetnom konaní svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy priamo proti poisťovateľovi, teda žalovanému.

32. Pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. je potrebné pojem škoda vykladať extenzívne, a to tak, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí poškodenému v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla. Pri výklade pojmu škoda je potrebné vychádzať i z komunitárneho práva, Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/106/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti tejto zodpovednosti, ktorá chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, ďalej ustálenú súdnu prax (R 61/2018), judikatúru Ústavného súdu SR (sp.zn. III. ÚS 666/2016 z 11. októbra 2016 a sp.zn. II. ÚS 695/2017 z 5. decembra 2018), tiež rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-22/12 M., C-63/09 O. P., C-277/12 A.).

33. Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná.

34. V prvom rade sa súd zaoberal námietkou žalovaného o premlčaní žalobcovho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnené v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. voči žalovanému je právom majetkovej povahy, premlčuje sa vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pričom premlčacia doba začína plynúť za rok po poistnej udalosti (viď. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/201/2021 zo dňa 30.11.2022). Nakoľko k dopravnej nehode došlo 28.01.2021 a žaloba žalobcu bola podaná 12.04.2023, teda včas, je námietka žalovaného o premlčaní nároku nedôvodná.

35. V konaní bolo jednoznačne preukázané a nebolo rozporované ani stranami sporu, že žalobca bol dňa 28.01.2021 ako spolujazdec sediaci vedľa vodiča účastníkom dopravnej nehody s tým, že pri tejto dopravnej nehode utrpel viaceré poranenia, a to polytraumu, pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy s krvácaním pod tvrdú mozgovú blanu a pod pavúčnicu, hlavne v ľavej mozgovej hemisfére v oblasti tentória s parézou oko hybného nervu vpravo a tvárového nervu vpravo, zlomeninu nosových kostí zlomeninu II.-XII. rebra vpravo s pneumothoraxom a haemothoraxom vpravo, zlomeninu hrudnej

kosti, zlomeninu priečnych výbežkov 1.-3. driekového stavca vpravo, vykĺbenie ľavej stehennej kosti z bedrového kĺbu a zlomeninu hornej tretiny ľavej holennej kosti - píšťaly, ktoré zranenie je ťažkého charakteru so zranením životne dôležitého orgánu ľudského tela - pľúc, a došlo aj k ohrozeniu životne dôležitého orgánu ľudského tela - mozgu, pričom si vyžiadalo hospitalizáciu vo L. G. J. H. od 28.01.2021 do 25.02.2021 a liečenie po dobu 54 - 84 dní, počas ktorých bol závažným spôsobom obmedzený v bežnom spôsobe živote v zmysle fyzickej aktivity, manuálnej práce a činnosti vykonávanej hlavne v stoji, v pohybe a chôdzi, tiež psychickej aktivity. Dopravnú nehodu spôsobil F. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol v čase vzniku dopravnej nehody poistený u právneho predchodcu žalovaného. Poistenec žalovaného bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví v zmysle Trestného rozkazu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 14.02.2022. Žalobca v priebehu konania nespochybňoval, že bol žalovaným odškodnený sumou poisteného plnenia vo výške 10.000,00 Eur dňa 14.06.2021, 12.937,00 Eur dňa 19.11.2021 ako náhrada za bolestné a sumou 5.087,00 Eur dňa 07.07.2022 ako náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia.

36. V súvislosti s vyplatenou náhradou za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcovi vo výške 5.087,00 Eur, žalovaný namietal, že nárok žalobcu – nemajetková ujma bola už pokrytá, a to vyplatenou náhradou za sťaženie spoločenského uplatnenia. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 426/2014 – 31 zo dňa 13.04.2014, v ktorom súd vyslovil právny názor, že takéto ujmy sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a v spoločnosti. Podľa názoru súdu vyššie citované ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. upravujú náhradu za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom, manželskom, ale napríklad aj v politickom či športovom živote. Pokrývajú podľa jeho názoru teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života, pri plnení jeho rôznych spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia. Súd v predmetnom rozhodnutí taktiež poukázal na inštitút mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, pričom v zmysle slovenskej právnej úpravy takéto zvýšenie prichádza do úvahy v takých prípadoch, kde paušalizovaná náhrada sťaženia spoločenského uplatnenia cez bodové ohodnotenie celkom zjavne neplní dostatočne satisfakčnú a reparačnú funkciu a je na mieste a v záujme spravodlivého usporiadania porušených vzťahov túto náhradu súdom zvýšiť. Tiež poukázal žalovaný na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9Co/115/2019 zo dňa 23.04.2020, v ktorom súd vyslovil právny názor, že tieto ujmy sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a spoločnosti. Zákon č. 437/2004 Z. z. odškodňuje široké spektrum zásahov do života spôsobených, medzi inými aj trvalý zásah do psychiky poškodeného (napr. položka 254, 255 prílohy č. 1 k zákonu, 254 - vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach okrem poranenia hlavy, 255 - vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií (overených príslušným psychiatrickým pracoviskom), ako aj obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví (§ 10 zákona) a aj prípady hodné mimoriadneho zreteľa (§ 5 ods. 5 zákona). Skutočnosť, že žalobkyňa si svoje nároky neuplatnila v rámci odškodnenia škody na zdraví, nemôže byť dôvodom pre domáhanie sa ich odškodnenia formou odškodnenia nemajetkovej ujmy.

37. Je potrebné uviesť, že zmyslom náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia je poskytnúť peňažnú náhradu za ujmu spôsobenú zásahom do telesnej integrity fyzickej osoby. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia ale nevyplýva, že by sa v rámci odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia mal zohľadniť aj zásah do súkromia, do rodinného života poškodeného, do jeho dôstojnosti. Preto popri nároku vyplývajúcom z titulu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka vystupuje ako ďalší samostatný nárok na náhradu škody podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z titulu náhrady škody má poškodený nárok podľa § 444 Občianskeho zákonníka na jednorazové odškodnenie bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Ide teda o dva samostatné nároky – nárok na náhradu škody na zdraví a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri zásahu do práva na ochranu osobnosti. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je dosiahnuť vyváženosť miery ujmy na hodnotách ľudskej dôstojnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takej nemajetkovej ujmy a s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, účinne vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásadu do osobnosti fyzickej osoby. Na rozdiel od toho zmyslom náhrady ujmy

vzniknutej ako priamy dôsledok do telesnej integrity fyzickej osoby podľa § 444 Občianskeho zákonníka, je pokúsiť sa poskytnúť relutárnu náhradu za ujmu spôsobenú poškodením zdravia, jeho liečenia alebo odstraňovania jeho následkov, resp. za ujmu na zdraví, ktorá má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (sťaženie spoločenského uplatnenia). Tvrdenie žalovaného, že odškodnenie ujmy – náhradou za sťaženie spoločenského uplatnenia v sebe zahŕňa i ochranu dôstojnosti osoby dotknutej neoprávneným zásahom i práva na súkromný a rodinný život, podľa názoru súdu nemá oporu v platnej právnej úprave odškodnenia ujmy na zdraví. Právo na ochranu osobnosti primárne poskytuje ochranu pred zásahmi do psychicko – morálnej integrity osoby. Tieto nároky sledujúc ochranu rôznych záujmov je potrebné považovať za rovnocenné a samostatné a nie je možné vylúčiť, že jedným konaním budú súčasne naplnené predpoklady zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, ako aj podmienky na náhradu škody (viď. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. mája 2014 pod sp.zn. 7 Cdo 65/2013, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.09.2018 pod sp.zn. 5Co 168/2018 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. mája 2019 pod sp.zn. 8Cdo/103/2019).

38. Poukazom na vyššie uvedené súd zameral dokazovanie na to, či v dôsledku dopravnej nehody bola v značnej miere znížená dôstojnosť žalobcu, či dopad tejto udalosti nebol zanedbateľný na súkromný a rodinný život žalobcu, pričom pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd zisťoval aj okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (ktoré môžu byť významné tak u osoby postihnutej ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila).

39. Je potrebné uviesť, že okolnosti, za ktorých k porušeniu práva v danom prípade došlo, sú odlišné od iných prípadov nedbanlivostného ublíženia na zdraví pri dopravných nehodách.

40. V posudzovanom prípade poistenec žalovaného F. F. zapríčinil dopravnú nehodu, za ktorú bol uznaný vinným a odsúdený na 18 (osemnásť) mesiacov podmienečne a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov. Vo vzťahu k spôsobu spáchania trestného činu a jeho následku, je treba dôrazne rozlišovať medzi skutočnou nedbanlivosťou a nebezpečným, hazardným vedením motorového vozidla v cestnej doprave. Aj keď bol poistenec žalovaného uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví nedbanlivostným zapríčinením, poistenec žalovaného svojou ľahkovážnosťou, nebezpečným a nezodpovedným spôsobom jazdy vedome hazardoval, počas jazdy predbiehal, pričom svedkovia poškodení, vrátane žalobcu, ho niekoľko krát upozorňovali, aby tak nerobil. Poistenec žalovaného tak riskantne jazdil so svojím osobným motorovým vozidlom, rýchlosť a spôsob jazdy neprispôsobil svojím schopnostiam, poveternostným podmienkam, kedy snežilo, stavu a povahe zasneženej vozovky, po predbiehaní vozidla idúceho pred ním, vo veľmi miernej ľavotočivej zákrute s vozidlom prešiel do šmyku, stratil kontrolu nad vedením vozidla a prešiel do protismeru, kde sa čelne narazil do oproti jazdiaceho nákladného motorového vozidla Peugeot Partner. V osobnom motorovom vozidle viezol 3 spolujazdcov, pričom bezpečnostné pásy na zadnom sedadle boli nefunkčné. Už v minulosti bol niekoľkokrát potrestaný za priestupky na úseku cestnej premávky. Dôsledkom tejto dopravnej nehody bola v 3 prípadoch (vrátane žalobcu) spôsobená ťažká ujma na zdraví závažnejším spôsobom a v 2 prípadoch bolo spôsobené ublíženie na zdraví. Nezodpovednou a nebezpečnou jazdou poistenec žalovaného spôsobil vážne zranenia žalobcovi, mužovi v produktívnom veku XX rokov, ktorý sa vracal z práce domov k rodine, kde ho čakala manžela a 5 detí, vo veku X rokov, X rokov, X rokov, XX rokov, XX rokov.

41. Poukazom na vyššie uvedené okolnosti dopravnej nehody s následkami poškodenia zdravia žalobcu, ktoré je pretrvávajúce, mala táto udalosť a aj má dopad na súkromný a rodinný život žalobcu, na dôstojnosť žalobcu.

42. V konaní bolo zistené, že žalobca je človek rodinne založený. Pred dopravnou nehodou žil svoj spokojný rodinný život s manželkou a 5 maloletými deťmi, pracoval, doma robil mužskú robotu, pomáhal manželke s domácnosťou, s výchovou detí, viedol deti k športu, chodil s nimi na krúžky, s maloletým N. na futbal, venoval sa aj s deťmi motokrosu, celá rodina chodila na výlety do prírody, na stanovačky, na hríby, na opekačky, na hrady, do reštaurácie (na pizzu), mali chatu v C. B. D., sadili v záhrade zeleninu a ovocie, na pozemku s rozlohou 25 m x 115 m sadili zemiaky, žalobca chystal drevo na zimu pre rodinu, pravidelne sa stretávali so širšou rodinou. Bol po fyzickej aj psychickej stránke oporou svojej rodine.

43. Z výsluchov žalobcu, jeho manželky a maloletého N. má súd za preukázané, že po dopravnej nehode sa úplne zmenil život nielen žalobcovi, ale aj celej jeho rodine. Narušil sa jeho harmonický vzťah s manželkou, stále sa hádajú, lebo býva nervózny, prchký, intímne sa spolu už skoro nestýkajú, je odkázaný s hygienou (do vane a z vane, na toalete) na pomoc manželky a svojich detí, za čo sa pred deťmi hanbí. Po príchode z nemocnice domov ho manželka prebaľovala. Čo sa týka detí, týmto sa nemôže venovať ako predtým. Je pravdou, že po dopravnej nehode zostal doma a deťom pomáha po príchode domov s domácimi úlohami, ale nemôže ísť s deťmi na výlety, k lekárovi, na krúžky, s barlami dlho nevydrží chodiť, pri nadmernej záťaži mu opúcha koleno. Žalobcov brat bráva deti na májovky, on len hľadí z okna za nimi. Celé dni trávi doma alebo pod prístreškom. Po nehode nemal kto chodiť s maloletým N. na tréningy na futbal, povzbudzovať ho na zápasy, preto s futbalom aj N. skončil. Dcéra J., ktorá má X rokov, by chcela chodiť na aerobik v Q. H., no nemôže, nakoľko ju tam nemá kto vodiť. Pred nehodou slušne zarobil, mali s manželkou úspory, mohol deťom dopriať školu v prírode, darčeky na sviatky, teraz si to s manželkou nemôžu dovoliť. Často plače, máva úzkosti, cíti sa bezmocne. Prestal navštevovať blízku rodinu. Predali chatu v C. B. D., nakoľko tam prestali nechodili. Nemôže vykonávať mužské práce, či už okolo rodinného domu alebo na dome, je odkázaný na pomoc svojho brata. Nemôže pomôcť svojej manželke so záhradou, s domácimi prácami, pri schovávaní dreva. S týmito prácami jeho manželke pomáhajú deti. Pozemok, na ktorom sadili zemiaky, prenechal do užívania poľovníkom. Čaká ho ďalšia operácia bedrového kĺbu, ktorý sa počas dopravnej nehody odlúpil. Nakoľko mu tlačí železo v nohe na koleno a toto mu opúcha, uvažuje sa o ďalšej operácii. Prognóza zlepšenia zdravotného stavu v jeho prípade je nepriaznivá. Keď cestuje autom, musí sa držať a sedieť vždy vpredu, aby videl na cestu, či tam nie je nejaká prekážka, pričom vodič nemôže obiehať vozidlá jazdiace pred nimi. Rovnako tak, keď cestuje autobusom, je pri šoférovi v uličke, musí vidieť na cestu. Prežíva neprekonateľný strach.

44. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že odškodnenia, ktoré boli doposiaľ poskytnuté, či už za bolesť alebo za sťaženie spoločenského uplatnenia neodškodnili citovú ujmu, ktorú žalobca utrpel v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, ktorú zavinil poistenec žalovaného. Ujma, ktorú žalobca utrpel, je závažná, pretrvávajúca a je potrebné ju finančne odškodniť. Došlo k výrazným zmenám v rodinnom a osobnom živote žalobcu. Žalobca je XX. ročný muž v produktívnom veku, je ochudobnený o prežívanie spoločných intímnych chvíľ so svojou manželkou, o prežívanie spoločných zážitkov a príhod so svojimi deťmi a rozvíjaní ich vzájomných väzieb. Maloleté deti žalobcu sú práve vo veku X, X, XX, XX O. XX, kedy potrebujú otca, ktorý im nielenže pomôže so školskými povinnosťami, ale s nimi bude prežívať aj spoločne strávené chvíle na výletoch, na dovolenkách, bude im pomáhať v rozvíjaní ich záľub, krúžkov. Drvivú časť svojho života žalobca trávi vo svojom dome, kde nemôže nič sám urobiť, je odkázaný na pomoc iných, svojej rodiny a vyhliadky zlepšenia jeho zdravotného stavu nie sú priaznivé. Pomoc manželky a detí pri hygiene nepochybne znižuje dôstojnosť jeho prežívania. Utrpel ujmu spočívajúcu v intenzívnych pocitoch strachu pri cestovaní, v intenzívnych pocitoch smútku, úzkosti, bezmocnosti, keďže s prihliadnutím na jeho zdravotný stav, napriek tomu, že má XX rokov, nemôže byť svojej manželke a deťom nápomocný tak, ako pred dopravnou nehodou. Na stretávanie so širšou rodinou rezignoval, keďže nemôže vycestovať nikde ďalej. Zásah poistenca žalobcu mal nezanedbateľný dopad na súkromný a rodinný život žalobcu a pokiaľ ide o osobnosť žalobcu, výrazným spôsobom bola znížená dôstojnosť jeho života.

45. Súd je toho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy patrí žalobcovi v celej uplatnenej výške.

46. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon nestanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Preto súd musí prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Vodiacim parametrom proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať ako obete porušenia Dohovoru o ľudských právach. Na druhej strane pri zachovaní proporcionality, výška relutárnej (peňažnej) satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu. Ústavný súd Českej republiky zase konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch, porov. sp. zn. I. ÚS 2844/14 (uvedené už odznelo v rozsudku Krajského súdu v Trnave z 29. júna 2016 sp.zn. 10 Co 566/2015).

47. Súd príkladmo poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/168/2018 zo dňa 25.09.2018, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,00 Eur, rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp.zn. 24Co/75/2022, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 2.000,00 Eur, pričom v tomto druhom prípade nebol zásah trvalý.

48. Priznaná náhrada nemajetkovej ujmy žalobcovi vo výške 8.000,00 Eur zohľadňuje osobitosti daného prípadu (vychádzajúc z jednotlivých vyššie uvedených kritérií) a nevybočuje z rámca priznaných náhrad v porovnateľných prípadoch. V prejednávanej veci vzhľadom na intenzitu zásahu do súkromného, rodinného života žalobcu, dôstojnosť jeho života, je opodstatnené priznanie peňažnej náhrady v uplatnenej výške 8.000,00 Eur. Prisúdená náhrada nie je zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, zohľadňujúc životnú úroveň v našej krajine a nepredstavuje ani prostriedok neprípustného obohacovania a nie je likvidačná pre žalovaného, ktorý je poisťovňou. Výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je spôsobilá kompenzovať vzniknutú ujmu v zmysle jej zmiernenia na spravodlivom a slušnom základe (zdôvodnená konkrétnymi východiskami a závermi).

49. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd postupoval podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a preto rozhodol, že žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ust. § 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).